

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.191/2012/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Konczné dr. Pásztor-Turák Kinga ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve, címe felperesnek - a Ráczkövesi Jánosné dr. Grób Katalin ügyvéd (cím) által képviselt alperes neve s.-i (cím) lakos alperes ellen kölcsön visszafizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 25.P.22.138/2011/4. számú ítélete ellen az alperes által 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy kimondja, hogy az alperest a tartozás megfizetéséért egyetemleges kötelezettség terheli a Sátoraljaújhelyi Városi Bíróság Pk.50.199/2010. számú fizetési meghagyásában marasztalt kötelezettekkel.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 13 500 (Tizenháromezer-ötszáz) forint általános forgalmi adót tartalmazó 63 500 (Hatvanháromezer-ötszáz) forint fellebbezési eljárási költséget és térítsen meg az államnak külön felhívásra 131 000 (Egyszázharmincegyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

2009. június 11-én a felperes jogelődje, valamint **T. D.** adós és **K. Á. E.** adóstárs fogyasztási (személyi) kölcsönszerződést kötöttek, melynek értelmében a hitelező 2 000 000 forint összegű felhasználási célhoz nem kötött, elszámolásra nem kötelezett lakossági kölcsönt nyújtott az egyetemleges adósok részére azzal, hogy a kölcsön összegét 2009. július 25-től kezdődően 60 hónapon keresztül havi 66 000 forintos részletekben 25 % ügyleti kamattal, s havi 0,4 % kezelési költséggel kell visszafizetniük.

A szerződés 7. pontja szerint az alperes és további két magánszemély az adósokért a kölcsönszerződésben megjelölt kölcsöntőke és annak mindenkori járulékaik erejéig a felperessel szemben egyetemleges készfizetői kezességet vállaltak. A szerződés e pontja értelmében az egyetemleges és készfizetői kötelezettségvállalás mindaddig érvényes, amíg a teljes hiteltartozás és annak hiteldíjai (a késedelmes visszafizetés jogkövetkezményeit is ide értve) kiegyenlítést nem nyernek. A kezesek kötelezettséget vállaltak arra, hogy a

felperes első írásbeli felszólítására az abban megjelölt határidőn belül az adósok szerződésszerűen kiegyenlítésre nem került tartozását megfizetik a felperes javára.

A szerződés 8. pontjában a fizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetére 6 %-os késedelmi kamatot kötöttek ki.

A szerződés 15. pontjában az adósok hozzájárultak ahhoz, hogy a jelen kölcsönszerződés által tartalmazott, adósokra vonatkozó adatokat a felperes a kezesek részére kiszolgáltassa.

A szerződés 16. pontja biztosította a hitelező részére a szerződés azonnali hatállyal történő felmondásának jogát a szerződés e pontjában részletezett okokból.

2009. október 5-én a felperes felszólította az alperest, hogy arra tekintettel, hogy az adósok fizetési kötelezettségüknek nem tesznek eleget, az esedékessé vált tartozásukat 8 napon belül fizesse be.

2009. december 2-án kelt levelével a felperes a kölcsönszerződést felmondta, egyben felszólította az alperest, hogy a levél kézhezvételétől számított 8 napon belül a tartozást a pénztárba fizesse be.

2010. február 3-án a felperes kérte a Sátoraljaújhelyi Városi Bíróságtól fizetési meghagyás kibocsátását, amelyben az adósok és a három készfizető kezes egyetemleges kötelezését kérte 2 184 483 forint, ennek 2010. január 26-tól járó 25 %-os ügyleti- és 6 %-os késedelmi kamata megfizetésére. A fizetési meghagyás 2010. március 18-án az adósokkal, valamint a másik két kezessel szemben jogerőre emelkedett.

Az alperes a fizetési meghagyással szemben ellentmondást nyújtott be.

Az így perré alakult eljárásban a felperes 2 184 483 forint, ennek 2010. január 26-tól a kifizetésig járó 25 %-os ügyleti- és 6 %-os késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest azzal, hogy kérte annak megállapítását, hogy az alperes kötelezettsége egyetemleges a Sátoraljaújhelyi Városi Bíróság Pk.50.199/2010. számú fizetési meghagyása szerint marasztalt kötelezettekkel.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy a felperessel kötött kezesi szerződése a Ptk. 200. § (2) bekezdése utolsó fordulata alapján semmis, mert nyilvánvalóan jó erkölcsbe ütközik. Azzal érvelt, hogy a felperes jó erkölcsbe ütköző módon járt el vele szemben, amikor tudta, hogy az adósok fizetéseképtelenek és egy olyan új kölcsönszerződést kötött meg velük, amelybe gyanútlan kezeseket állított, s így az adósságot átkeresték e személyekre. E körülményről őket nem tájékoztatták, holott ez nyilvánvalóan befolyásolta volna szerződéskötési szándékukat. Előadta, hogy az adósok régi ismerősei, akik arról tájékoztatták, hogy egy büfét bérelnék, s annak fejlesztéséhez kívánják a kölcsönt felhasználni, a bevétel a hitel visszafizetését garantálja. Állította, hogy csak a szerződés megkötését követően szerzett tudomást arról, hogy az adósok a felvett kölcsönt nem az üzlet fejlesztésére, hanem egy már meglévő tartozásuk törlesztésére

használták. Álláspontja szerint a felperesnek kötelessége lett volna közölni a kezessel azt az információt, hogy az adósok már rendelkeznek egy hitellel a pénzintézetnél. Azzal érvelt, hogy a hitelezőnek a szerződés megkötésekor a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének szem előtt tartásával kellett volna eljárni, ám e kötelezettségét a felperes nem tartotta be. Könyvszakértő kirendelését indítványozta annak tisztázása végett, hogy a kölcsön felvétele után az át lett-e könyvelve az adós, illetve az adóstárs által a takarékszövetkezettől már korábban felvett, fizetetlen hitel fedezésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 2 184 483 forintot, ennek 2010. január 26-tól a kifizetésig járó 25 %-os ügyleti- és 6 %-os késedelmi kamatát, 269 714 forint perköltséget.

A határozata indokolásában kifejtette - a Ptk. 272. § (1), illetve a 274. § (2) bekezdésre utalással -, hogy az alperes a felperessel készfizető kezesi szerződést kötött, amely alapján arra vállalt kötelezettséget, hogy amennyiben a hitelszerződés szerinti adósok fizetési kötelezettségüknek nem tesznek eleget, helyettük tartozását a másik két készfizető kezessel együtt megfizeti. Az alperes maga sem vitatta e tényt, ám arra hivatkozott, hogy a szerződés jó erkölcsbe ütköző volta miatt semmis, ezért abból eredően őt kötelezettség nem terhelheti.

Az alperes hivatkozását azonban a törvényszék alaptalannak találta. Rámutatott a Legfelsőbb Bíróság BH. 1998. évi 546. szám alatt megjelent eseti döntésére utalással, hogy a felperesnek nem kötelessége, hogy a kezesek érdekeit vizsgálja és biztosítsa. Ő a saját követeléséhez gyűjt megfelelő biztosítékot, mely a perbeli esetben az volt, hogy három személy vállalt kezességet az adósok tartozásának visszafizetéséért. Annak ugyanakkor nem volt akadálya, hogy az alperes vizsgálja a kötelezettségvállalását megelőzően az adós gazdasági helyzetét. A felperest a biztosítékot szolgáltatók irányában nem terheli olyan kötelezettség, hogy az ő kockázatukat minimálisra csökkentse. Az alperesnek magának kellett volna mérlegelnie, elfogadja-e az adós részéről a biztosíték nyújtására irányuló felkérést, ennek körében pedig módjában állt volna tájékozódni az adósok gazdasági helyzetéről.

Tekintettel arra, hogy e körülményeket mérlegelve a szerződés jó erkölcsbe ütköző volta nem állapítható meg, az alperes védekezését alaptalannak, a felperes keresetét alaposnak ítélte, annak helyt adó határozatot hozott.

A határozat indokolásában rögzítette, hogy a szerződés 7. pontja alapján az alperes helytállási kötelezettsége egyetemleges a felperes irányában a Sátoraljaújhelyi Városi Bíróság Pk.50.199/2010. számú fizetési meghagyásában marasztalt kötelezettekével.

A törvényszék mellőzte az alperes által indítványozott tanúbizonyítást, tekintettel arra, hogy attól a szerződés érvénytelenségére vonatkozó információ nem volt várható, s ugyanígy nem adott helyt a szakértői vélemény beszerzése iránti kérelemnek sem, mert annak elbírálása, hogy a felperes a hitelnyújtás során szakszerűen járt-e el, az alperes kötelezettségvállalását nem érinti.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest perköltség fizetésére, melynek körében a felperes által lerótt illetéket és jogi képviselőjének munkadíját vette figyelembe.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes költségben való marasztalását. Megismételte a szerződés jó erkölcsbe ütköző voltára, így semmisségére való előadását, hangsúlyozva, hogy a felperes eljárása feltétlenül rosszhiszemű volt, magatartása társadalmilag is elfogadhatatlan, összességében jóerkölcsbe ütköző. Nem neki, hanem a hitelezőnek kellett volna vizsgálni az adós gazdasági helyzetét, s erről a kezeseket tájékoztatni. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elutasította a tanúbizonyításra és a könyvszakértő kirendelésére vonatkozó indítványát.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének indokai alapján történő helybenhagyását és az alperes költségben való marasztalását kérte.

Az ítélet tábla a fellebbezést alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból helytálló következtetéseket levonva megalapozott döntést hozott, melynek indokolásával is egyetért az ítélet tábla, azt megismételni nem kívánja.

Az alperes a fellebbezésében tulajdonképpen az elsőfokú eljárásban hangoztatott érveit ismétli meg, ezért az ítélet tábla csupán annyival kívánja kiegészíteni a törvényszék határozatában foglaltakat, hogy a felperes egy szabad felhasználású hitelt folyósított az adósok részére. Az alperes hivatkozásával szemben nem arról volt szó, hogy azt az összeget az adósok üzlet fejlesztésére vagy bármi olyan tevékenységre fordítják, amely kitermelhetné a visszafizetés fedezetét. Elvileg az adósok akár szerencsejátékra, luxuskiadásokra, bármi egyébre is felhasználhatták a felhasználási célhoz nem kötött 2 000 000 forintot, s ezzel a lehetőséggel a kezesnek is számolnia kellett. Ugyanúgy számba vehette azt a lehetőséget is, hogy az adós - akármilyen okból - a tartozását nem fizeti vissza. E lehetőségekhez viszonyítva az, hogy egy már meglévő hitele kiegyenlítésére fizette esetleg ki a perbeli szerződés alapján felvett kölcsönt, a kezesre nézve semmivel nem jelent több hátrányt. Egy korábban felvett hitel vissza nem fizetése - mely tény az alperes egyébként csak állított, de nem bizonyított - nem azonos a kölcsönvevő fizetése képtelenségével. Abból a tényből, hogy az adósnak esetleg van egy vissza nem fizetett hitele, nem következik, hogy fizetése képtelen lenne.

Az alperes által 4/F/1. alatt becsatolt üzletszabályzat meghatározza a banktitok körét, így annak minősít minden olyan, az egyes ügyfelekről a pénzügyi intézmény rendelkezésére álló tény, információt, megoldást vagy adatot, amely ügyfél személyre, adataira, vagyoni helyzetére, üzleti tevékenységére, gazdálkodására, tulajdonosi-, üzleti kapcsolataira, valamint a pénzügyi intézmény által vezetett számlájának egyenlegére, forgalmára, továbbá a pénzügyi intézménnyel kötött szerződésére vonatkozik. Ezek tekintetében a felperest időbeni korlátozás nélkül titoktartási kötelezettség terheli. E kötelezettség alól az adós adhat felmentést a pénzügyi intézmény számára, az adott esetben azonban ilyen felmentést a

hitelszerződésben megjelölt adós és adóstárs nem adott, így az alperes alaptalanul sérelmezi, hogy a felperes nem tájékoztatta őt az adós és adóstárs számára ismert vagyoni helyzetéről.

Az ilyen háromoldalú konstrukció feltételez egy harmadik, a kölcsönszerződésen és a kezesi szerződésen kívüli megállapodást, nevezetesen az adós és a kezes közötti szerződést, amelyet azonban a Ptk. nem szabályoz.

Ahogy azt a törvényszék helytállóan hangsúlyozta, az adósok vagyoni állapotáról maguk az adósok adhattak volna tájékoztatást a kezesi kötelezettséget elvállaló személyek részére, ám ha ez teljes körűen nem történt meg, vagy az adósok valótlán adatokat közöltek a leendő kezesekkel, az a felperes és a kezes közötti kezesi szerződés érvényességét nem befolyásolja.

Nem tévedett a törvényszék akkor sem, amikor az alperes bizonyítási indítványának nem adott helyt, mert mind a tanúbizonyítás, mind a szakértői bizonyítás fogatosítása a per eldöntése szempontjából irreleváns tényeket tárhatott volna csak fel.

A készfizető kezes kötelezettségét a Ptk. 274. § (2) bekezdésén túl a peres felek között létrejött szerződés tartalmazza, e kötelezettségének az alperes nem vitásan nem tett eleget, ezért az elsőfokú bíróság helytállóan marasztalta őt az érvényes szerződés alapján a kereseti kérelemnek megfelelően.

Az alperes az adóssal, az adóstárssal és a további két készfizető kezesrel egyetemlegesen tartozik helytállni a felperes által nyújtott kölcsön visszafizetéséért, s e tény a bíróságnak határozata rendelkező részében kell kimondania.

Az ítélet a táblázat az ezirányú kiegészítéssel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes részére fellebbezési eljárási költség megfizetésére. E címen az ítélet a táblázat a felperes képviselőjének munkadíját számolta el, melynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése alapján határozta meg.

Az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az alaptalan fellebbezés következményeként az alperesnek kell megtéríteni az állam javára a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Az ítélet a táblázat a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja alapján bírálta el tárgyaláson kívül.

D e b r e c e n, 2012. május 8.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Kocsis Ottília s.k. bíró

A kiadmány hitel  l:

- kiadó -